

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2022
COM(2022) 607 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k národnímu programu reforem Dánska na rok 2022 a stanovisko Rady ke
konvergenčnímu programu Dánska z roku 2022**

{SWD(2022) 607 final} - {SWD(2022) 640 final}

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Dánska na rok 2022 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241², kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vstoupilo v platnost dne 19. února 2021. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost [byl] dne [XX.] června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.
- (2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila společný závazek, který byl v květnu 2021 znovu potvrzen na sociálním summitu v Portu a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které není Dánsko uvedeno

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum³. Téhož dne přijala Komise rovněž návrh společné zprávy o zaměstnanosti pro rok 2022, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a který Rada přijala dne 14. března 2022.

- (3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Dopad invaze na hospodářství členských států se projevil například vyššími cenami energie a potravin, přílivem uprchlíků z Ukrajiny a slabšími vyhlídkami růstu. Vyšší ceny energie zatěžují zejména nejzranitelnější domácnosti, které se potýkají s energetickou chudobou nebo jsou touto chudobou ohroženy. EU rovněž zaznamenává bezprecedentní příliv osob prchajících z Ukrajiny. Za těchto okolností byla 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice o dočasné ochraně⁴, na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v EU a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.
- (4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost má zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť tyto plány řeší všechny nebo významnou část příslušných doporučení pro jednotlivé země vydaných v rámci cyklů evropského semestru 2019 a 2020. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení upraveného plánu.
- (5) Obecná úniková doložka je aktivní od března 2020⁵. Ve svém sdělení ze dne 3. března 2021⁶ vyjádřila Komise názor, že by rozhodnutí o deaktivaci nebo dalším uplatňování obecné únikové doložky mělo být považováno za celkové posouzení stavu hospodářství, přičemž klíčovým kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo eurozóně ve srovnání s úrovněmi před krizí (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého vývoje hospodářského výhledu v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní nárůst cen energií a pokračující narušení dodavatelského řetězce vyžadují prodloužení platnosti obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do roku 2023.
- (6) V souladu s přístupem uvedeným ve stanovisku Rady ze dne 18. června 2021 ke konvergenčnímu programu z roku 2021 se nastavení fiskální politiky v současné době nejlépe měří jako změna primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů), s výjimkou dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, avšak včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a z jiných fondů EU, v poměru ke střednědobému potenciálnímu

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy, Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁴ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1.

⁵ Sdělení Komise Radě o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu, Brusel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

⁶ Sdělení Komise Radě – Rok od vypuknutí pandemie COVID-19: reakce v oblasti fiskální politiky, Brusel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

růstu⁷. Aby bylo možné posoudit, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její složení přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací, je nad rámec celkové orientace fiskální politiky věnována pozornost rovněž vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů⁸ (očistěných od diskrečních opatření na straně příjmů a s výjimkou dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic.

- (7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení obsahující obecné pokyny k fiskální politice pro rok 2023, jehož cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik⁹. Komise uvedla, že na základě makroekonomického výhledu zimní prognózy z roku 2022 se přechod od celkové podpůrné orientace fiskální politiky v období 2020–2022 k obecně neutrální souhrnné orientaci fiskální politiky v roce 2023 jeví jako přiměřený, přičemž je současně připravena reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že by fiskální doporučení pro rok 2023 měla i nadále rozlišovat mezi jednotlivými členskými státy a zohledňovat možné efekty přelévání mezi jednotlivými zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby tyto pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise je odhodlána pečlivě sledovat hospodářský vývoj a v případě potřeby své politické pokyny upravit, a to nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru koncem května 2022.
- (8) Pokud jde o fiskální pokyny poskytnuté dne 2. března 2022, fiskální doporučení pro rok 2023 zohledňují zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou. Vzhledem k těmto skutečnostem musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti a udržet kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby se prostřednictvím cílených a dočasných opatření zmínil dopad růstu cen energie a pomohly omezit inflační tlaky plynoucí ze sekundárních účinků; fiskální politika musí zůstat aktivní, aby se přizpůsobila rychle se vyvíjejícím okolnostem, a musí být diferencována podle jednotlivých zemí v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, a to i pokud jde o vystavení krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.
- (9) Dne 30. dubna 2021 předložilo Dánsko v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Dánska¹⁰. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Dánsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž skutečnost, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

⁷ Odhady orientace fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází prognóza Komise z jara 2022. Odhady Komise týkající se střednědobého potenciálního růstu nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální růst podpořit.

⁸ Nefinancováno z grantů z Nástroje pro oživení a odolnost a z jiných fondů EU.

⁹ Sdělení Komise Radě: Pokyny v oblasti fiskální politiky pro rok 2023, Brusel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

¹⁰ Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 6. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Dánska (ST 10154/2021).

- (10) Dne 29. dubna 2022 předložilo Dánsko svůj národní program reforem na rok 2022 a dne 12. května 2022 svůj konvergenční program z roku 2022, a to po uplynutí lhůty stanovené v článku 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Dánsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění jeho plánu pro oživení a odolnost.
- (11) Komise zveřejnila dne 23. května 2022 zprávu o Dánsku¹¹ pro rok 2022. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Dánsko učinilo v plnění příslušných doporučení, která Rada přijala v letech 2019, 2020 a 2021, a bylo zhodnoceno provádění plánu pro oživení a odolnost ze strany Dánska, a to na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti. Vycházejíc z této analýzy poukázala zpráva o Dánsku na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. V této zprávě byl rovněž posouzen pokrok, kterého Dánsko dosáhlo při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok v plnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (12) Dne 20. července 2020 Rada Dánsku doporučila, aby v letech 2020 a 2021 přijalo v souladu s obecnou únikovou doložkou veškerá nezbytná opatření k účinnému řešení pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Dánsku doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu a současně zvyšovalo investice. Na základě údajů potvrzených Eurostatem se v roce 2021 zlepšilo saldo veřejných financí Dánska ze schodku ve výši 0,2 % HDP v roce 2020 na přebytek ve výši 2,3 % v roce 2021, čemuž napomohly jednorázové daňové příjmy. Reakce Dánska v oblasti fiskální politiky podpořila v roce 2021 hospodářské oživení, přičemž dočasná mimořádná podpůrná opatření se zvýšila z 2,6 % HDP v roce 2020 na 4,0 % v roce 2021. Opatření přijatá Dánskem v roce 2021 jsou v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla většinou dočasná nebo byla doprovázena kompenzačními opatřeními. Na základě údajů potvrzených Eurostatem činil v roce 2021 veřejný dluh 36,7 % HDP.
- (13) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v konvergenčním programu z roku 2022, je v roce 2022 příznivý a v roce 2023 realistický. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2022 o 3,4 % a v roce 2023 o 1,9 %. Pro srovnání, prognóza Komise z jara 2022 předpokládá nižší růst reálného HDP ve výši 2,6 % v roce 2022 a 1,8 % v roce 2023, zejména v důsledku nižšího růstu soukromé spotřeby. Ve svém konvergenčním programu z roku 2022 vláda očekává, že se celkový přebytek sníží na 0,6 % HDP v roce 2022 a na 0,2 % HDP v roce 2023. Pokles v roce 2022 odráží zejména zpomalení hospodářské činnosti a neopakování některých daňových příjmů. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2022 klesne na 33,3 % a v roce 2023 se sníží na 32,5 % HDP. Na základě politických opatření známých ke dni uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2022 přebytek veřejných financí v roce 2022 ve výši 0,9 % HDP a v roce 2023 ve výši 0,6 %. To je o něco více než přebytek předpokládaný v konvergenčním programu z roku 2022. Prognóza Komise z jara 2022 předpokládá vyšší poměr veřejného dluhu k HDP ve výši 34,9 % v roce 2022 a 33,9 % v roce 2023.

¹¹ SWD(2021) 154 final.

Rozdíl je způsoben vyššími předpokládanými položkami vnitřní dynamiky dluhu, zejména podporou sociálního bydlení.

Na základě prognózy Komise z jara 2022 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu odhaduje na 1,9 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Dánska podpořit.

- (14) V roce 2022 vláda postupně zrušila většinu opatření přijatých v reakci na krizi COVID-19, takže se předpokládá, že dočasná mimořádná podpůrná opatření klesnou ze 4,0 % HDP v roce 2021 na 0,0 % HDP v roce 2022. Schodek veřejných financí je ovlivněn opatřeními, která byla přijata s cílem čelit hospodářským a sociálním dopadům růstu cen energií, který se podle prognózy Komise z jara 2022 v roce 2022 odhaduje na 0,1 % HDP a v roce 2023 na 0,0 % HDP¹². K těmto opatřením patří především sociální transfery domácnostem s nižšími příjmy. Tato opatření byla oznámena jako dočasná. Pokud by však ceny energií zůstaly vysoké i v roce 2023, mohla by některá z těchto opatření pokračovat. Schodek veřejných financí je ovlivněn rovněž náklady na poskytnutí dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, které se podle prognózy Komise z jara 2022 v letech 2022 a 2023 odhadují na 0,2 % HDP¹³.
- (15) Dne 18. června 2021 Rada Dánsku¹⁴ doporučila, aby si v roce 2022 zachovalo podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Dánsku doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděla fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a současně posilovalo investice s cílem podpořit růstový potenciál.
- (16) Na základě prognózy Komise z jara 2022 a informací obsažených v konvergenčním programu Dánska z roku 2022 se předpokládá, že v roce 2022 bude orientace fiskální politiky podle doporučení Rady podpůrná ve výši –1,6 % HDP¹⁵. Dánsko hodlá nadále podporovat oživení tím, že využije Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic, jak doporučila Rada. Kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti by měl zůstat ve srovnání s rokem 2021 stabilní. Předpokládá se, že příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k orientaci fiskální politiky bude mít v roce 2022 neutrální povahu a bude činit 0,0 procentního bodu HDP¹⁶. Dánsko proto hodlá zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů, jak doporučila Rada.

¹² Číselné údaje představují úroveň ročních rozpočtových nákladů na opatření přijatá od podzimu 2021, včetně běžných příjmů a výdajů, jakož i opatření v oblasti kapitálových výdajů, je-li to relevantní.

¹³ Předpokládá se, že celkový počet vysídlených osob z Ukrajiny do EU dosáhne do konce roku 2022 postupně 6 milionů a jejich zeměpisné rozložení se odhaduje na základě velikosti stávající diaspory, relativního počtu obyvatel přijímajícího členského státu a skutečného rozložení vysídlených osob z Ukrajiny v celé EU v březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise, přičemž se berou v úvahu jak peněžní převody, na něž mohou mít lidé nárok, tak věcné dávky, jako je vzdělávání a zdravotní péče.

¹⁴ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2021, Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 14.

¹⁵ Záporné (kladné) znaménko ukazuje odpovídá nadměrnému (nedostatečnému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což naznačuje expanzivní (utlumující) fiskální politiku.

¹⁶ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a bude činit 0,0 procentního bodu HDP.

Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 expanzivní povahu a dosáhne 1,6 procentního bodu. Tento významný příspěvek expanzivní povahy zahrnuje dodatečný dopad opatření k řešení hospodářského a sociálního dopadu zvýšení cen energií (0,1 % HDP), jakož i nákladů na poskytnutí dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,2 % HDP). K dalším zvýšeným výdajům patří zejména veřejná spotřeba související s obrannou a bezpečnostní politikou, jakož i dodatečné výdaje zaměřené na urychlení zelené transformace a ukončení závislosti na dovážených fosilních palivech.

- (17) V roce 2023 se v prognóze Komise z jara 2022 předpokládá orientace fiskální politiky ve výši +1,6 % HDP za předpokladu nezměněné politiky¹⁷. Předpokládá se, že Dánsko bude v roce 2023 nadále využívat granty z Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti by se měl oproti roku 2022 snížit o 0,1 procentního bodu HDP, což odráží předsunutou finanční podporu z Nástroje pro oživení a odolnost v letech 2021 a 2022. Předpokládá se, že příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k orientaci fiskální politiky bude mít ve srovnání s rokem 2022 expanzivní povahu a bude činit 0,4 procentního bodu¹⁸. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (po odečtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 1,4 procentního bodu. To zahrnuje dopad postupného ukončování opatření zabývajících se zvýšením cen (0,1 % HDP) a dodatečných nákladů na poskytnutí dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP). Mezi další faktory patří snížení veřejných výdajů na spotřebu energie.
- (18) V konvergenčním programu z roku 2022 se očekává, že se přebytek veřejných financí v roce 2024 postupně ustálí na 0,6 % HDP a do roku 2025 klesne na 0,4 % HDP. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP vzroste v roce 2024 na 34,0 % HDP a v roce 2025 na 33,9 %. Podle analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako nízká.
- (19) V Dánsku jsou periodické daně z nemovitostí v současné době limitovány, a proto se nezvyšují s ohledem na tržní ceny. Nemohou tak tlumit cyklus cen nemovitostí a mají nepříznivé distribuční účinky. Nový systém daní z nemovitostí schválil parlament již v roce 2017, dosud však není zaveden. Prudký růst cen nemovitostí a dlouhé čekací lhůty na sociální bydlení vedou k nedostatku cenově dostupného bydlení v hlavních městských oblastech. V oblasti Kodaně navíc významně vzrostl podíl hypotečních úvěrů s poměrem dluhu k příjmům vyšším než 4 a s poměrem úvěru k hodnotě nemovitosti přesahujícím 60 %, což znamená, že tito dlužníci jsou potenciálně citliví na zvýšení úrokových sazeb nebo výrazný pokles cen nemovitostí. Dánská Rada pro systémová rizika doporučila snížit u takovýchto hypotečních úvěrů rizika, tato doporučení však nebyla provedena.
- (20) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem

¹⁷ Záporné (kladné) znaménko ukazuje odpovídá nadměrnému (nedostatečnému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což naznačuje expanzivní (utlumující) fiskální politiku.

¹⁸ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít utlumující povahu a bude činit 0,4 procentního bodu HDP.

a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Ty řeší všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v konkrétních doporučeních pro jednotlivé členské státy, která Dánsku adresovala Rada v evropském semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu. Plán se zaměřuje konkrétně na investice do zelené a digitální transformace, zejména na čistou a účinnou výrobu a využívání energie, udržitelnou dopravu a výzkum a inovace. Opatření v oblasti výzkumu mohou rozšířit inovační základnu a zapojit do výzkumných a inovačních činností více podniků. Některá doporučení pro jednotlivé země, konkrétně „zaměření investiční hospodářské politiky na vzdělávání a dovednosti“ a opatření k řešení nedostatku zdravotnických pracovníků a zajištění účinného dohledu nad rámcem pro boj proti praní peněz a jeho prosazování, byla řešena mimo rámec plánu. Opatření týkající se těchto oblastí nebyla do plánu pro oživení a odolnost zařazena.

- (21) Očekává se, že provádění plánu pro oživení a odolnost Dánska přispěje k dosažení dalšího pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Dánsku 59 % celkových prostředků, které byly na plán přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 25 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Dánsku rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně dále posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.
- (22) Dánsko předložilo dohodu o partnerství dne 4. dubna 2022 a první programový dokument v rámci politiky soudržnosti¹⁹ dne 11. dubna 2022. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 Dánsko při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlední příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů v rámci politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.
- (23) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které řeší plán pro oživení a odolnost, se Dánsko potýká s řadou dalších problémů souvisejících se snižováním závislosti na fosilních palivech, posílením oběhového hospodářství na podporu zelené transformace a zajištěním větší odolnosti trhu s bydlením a zadlužených domácností.
- (24) Zatímco dánský plán pro oživení a odolnost vyčleňuje 59 % finančních prostředků na ekologické iniciativy, Dánsko v některých oblastech oběhového hospodářství zaostává. V Dánsku jsou míry využívání oběhového materiálu značně pod průměrem EU. V současnosti produkuje země nejvyšší množství komunálního odpadu na osobu v EU, a to 845 kg na osobu ročně. Zatímco s ohledem na komunální odpad sebraný k recyklaci je Dánsko těsně nad průměrem EU (53,9 % v roce 2020 v porovnání s

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky. Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

průměrem EU ve výši 47,8 %), 45,2 % komunálního odpadu spaluje, což se blíží dvojnásobku průměru EU. Velká část odpadu v Dánsku se spaluje za účelem výroby energie, čímž se opomíjejí příležitosti ke zlepšení účinného využívání zdrojů. Je třeba včas provést novou strategii pro nakládání s odpady a oběhové hospodářství a související vnitrostátní programy a plány pro nakládání s odpady a oběhové hospodářství. Ztráty z hlediska nižší výroby energie v důsledku omezeného spalování odpadu by mohly být kompenzovány metodami šetrnějšími k životnímu prostředí, včetně zlepšení energetické účinnosti a využívání elektrických tepelných čerpadel.

- (25) Plán REPowerEU, který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád EU ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Evropské unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem jsou na základě dialogu s členskými státy určeny nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.
- (26) Dánsko se zavázalo dosáhnout do roku 2030 cíle týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů o 70 % oproti úrovním z roku 1990 a do roku 2028 postupně vyřadit uhlí. K dosažení těchto ambiciózních cílů předpokládá dánský vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu značné investice do dodatečné kapacity energie z obnovitelných zdrojů a investice do energetické účinnosti. Urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie a vodíku z obnovitelných zdrojů by mohlo být podpořeno zefektivněním a urychlením povolovacích postupů. Ačkoliv se Dánsko zavázalo k zvýšení kapacit pro výrobu obnovitelné energie z větrné energie na moři, jsou zapotřebí další investice do energetických přenosových soustav, aby se zajistil vyšší podíl energie z obnovitelných zdrojů, kterou lze účinně využít. Investice do energetiky a propojení elektroenergetických soustav, včetně offshore hybridních aktiv, se sousedními zeměmi by podstatně zvýšily bezpečnost dodávek energie a přizpůsobivost regionálním rozdílům, a to i v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. Celková energetická závislost Dánska na dovozu fosilních paliv z Ruska činí 21,1 % (průměr EU je 24,4 %), přičemž se bere v úvahu sekundární závislost po vysledování veškerého zpětného dovozu pomocí příslušných předpokladů. V roce 2020 byla závislost na fosilních palivech z Ruska v celkové skladbě zdrojů energie Dánska nižší než průměr EU v případě ropy (12 % ve srovnání s průměrem EU ve výši 36,5 %). Zatímco u uhlí byl tento podíl vyšší (97 % oproti 19,3 % průměru EU), podíl uhlí ve skladbě zdrojů energie je v Dánsku nízký (4,3 %). Zemní plyn tvoří 12,8 % jeho skladby zdrojů energie, a zatímco Dánsko nedováží ruský plyn přímo pro domácí spotřebu, jeho závislost prostřednictvím německého dovozu plynu znamená významnou sekundární závislost, která je vyšší než průměr EU: z Ruska se dováží 65 % domácí spotřeby plynu oproti průměru EU ve výši 41,1 %. Ačkoliv podle údajů z roku 2020 je závislost Dánska na ruském dovozu ropy a zemního plynu stále značná²⁰, předpokládá se, že tato závislost bude odstraněna od roku 2023, kdy bude dokončena rekonstrukce stávajícího pole v Severním moři, a očekává se, že Dánsko bude opět čistým vývozcem plynu. Diverzifikaci dodávek energie může podpořit rovněž urychlení probíhajících projektů propojení. Doporučuje se, aby nové investice do infrastruktury a sítí související s plynem obstály pokud možno i v budoucnu, a

²⁰

Eurostat (2020), podíl ruského dovozu na celkovém dovozu zemního plynu, surové ropy a černého uhlí. Pokud jde o průměr EU-27, celkový dovoz je založen na dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Dánska zahrnuje celkový dovoz obchod uvnitř EU. Surová ropa nezahrnuje produkty z rafinované ropy. Dánsko je nepřímou závislé na ruském dovozu prostřednictvím obchodu uvnitř EU. Zohlednění druhotné závislosti na ruském plynu prostřednictvím dovozu uvnitř EU vede k odhadu, že Dánsko je na ruském dovozu plynu závislé ze 65 %.

usnadnily tak jejich dlouhodobou udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití udržitelných paliv. Ambice Dánska v oblasti energetické účinnosti by mohly být dále posíleny odpovídajícími dodatečnými investicemi do dekarbonizace průmyslu, služeb, soukromých obydlí a dopravy. Má-li být Dánsko v souladu s cíli „Fit for 55“, bude třeba dále zvýšit ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

- (27) Zatímco urychlení přechodu na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv způsobí v několika odvětvích značné náklady na restrukturalizaci, Dánsko může využít mechanismus pro spravedlivou transformaci v kontextu politiky soudržnosti ke zmírnění socioekonomického dopadu transformace v nejvíce postižených regionech. Dánsko může mimoto využít Evropský sociální fond plus ke zlepšení pracovních příležitostí a posílení sociální soudržnosti.
- (28) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2022 a její stanovisko²¹ je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Dánsku v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl v souladu s celkově neutrální orientací politiky, a to s přihlédnutím k pokračující dočasné a cílené podpoře domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy zvýšením cen energií, a osob přechajících z Ukrajiny. Být připraveno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, mimo jiné využitím Nástroje pro oživení a odolnost, plánu REPowerEU a dalších fondů EU. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic. Zavést nový systém daně z nemovitostí s cílem obnovit spojitost mezi tržními cenami a daněmi a zajistit spravedlivější zdanění. Stimulovat investice do výstavby cenově dostupného bydlení ke zmírnění nejnaléhavějších potřeb. Zvýšit finanční odolnost vysoce zadlužených osob.
2. Pokračovat v provádění jeho plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021. Urychleně dokončit jednání s Komisí o programech politiky soudržnosti na období 2021–2027 a pokračovat v jejich provádění.
3. Posílit oběhové hospodářství a politiky nakládání s odpady, mimo jiné podporou předcházení vzniku odpadů a jejich opětovného použití, zvyšováním recyklace a postupným přechodem od spalování komunálního odpadu k ekologičtějším zdrojům výroby tepla.
4. Snižit celkovou závislost na fosilních palivech. Dále diverzifikovat dodávky energie a pomoci dekarbonizovat hospodářství urychlením zavádění obnovitelných zdrojů energie, mimo jiné zavedením reforem ke zjednodušení a urychlení administrativních a povolovacích postupů, modernizací sítí pro přenos energie, větším propojením se sousedními zeměmi a zlepšením energetické účinnosti.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

²¹ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.